

● **Holland szakértők a megyében**
Az iparfejlesztés titkai

Csongrád megye még 1993-ban nyújtott be pályázatot – amelyet meg is nyert – az UNIDO-hoz annak érdekében, hogy készüljön egy koncepció e térség iparfejlesztésével kapcsolatban. Ennek folytatásaként jött létre együttműködés a holland és a magyar kormány között Kelet-Magyarország gazdaságának fellendítésére.

● **Milyen előzmények vezettek a két ország kormányainak megállapodásához?** – kérdeztük Pásztly Tóth Gyulát, a megyei közgyűlés alelnökét, a program egyik hazai koordinátorát.

– Miután az ENSZ Iparfejlesztési Szervezete elfogadta pályázatunkat, az UNIDO szakértői 1994 decemberére összeállították a gazdaságfejlesztési koncepciót. Ezenkívül 50, konkrét projektet is megfogalmaztak, amelyek részben működő vállalkozásokra, részben pedig példaértékű, de még nem létezőkre vonatkoztak. A programot, az UNIDO-n keresztül, a holland kormány – referencia jelleggel – finanszírozta. Az értékelés után a kész projektek közül néhány bekerült a nemzetközi szervezet információs rendszerébe is. Ezzel gyakorlatilag a munka lezárult, ám a hollandok úgy döntöttek, továbbra is támogatják e megyék fejlődését.

● **Tudomásunk szerint három cégnek nyújtanak szakmai segítséget. Milyen szempont alapján esett rájuk a választás?**

– Megyénkben valóban három helyen dolgoznak a PSO tanácsadói. Tudni kell azonban, hogy Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében is ugyanennyi vállalatnak segítenek. Minderre pedig úgy került sor, hogy a holland

kormány pályázatot írt ki saját szakértői részére azért, hogy megvizsgálják a korábban nálunk készült projekteket, majd válasszák ki azokat a cégeket, amelyeknél esélyt látnak a továbblépésre. Megyénkben a Nagylaki Kendergyár mellett Csongrádon, a Tisza Bútor Rt., Vársárhelyen a Hódmas mellett döntöttek.

● **Milyen követelményeknek kellett megfelelniük ezeknek a vállalatoknak?**

– Alapkövetelmény volt a jövedelmezőség, illetve az, hogy az érintett kistérségben szükség legyen munkahelyekre és lehetőleg legyen igényük holland vagy más külföldi gazdasági kapcsolatra is.

● **A szaktanácsadók feladata nem lehet könnyű, hiszen eléggé eltérő profilú üzemekről van szó.**

– A hollandok egy konzorciumot hoztak létre a konkrét tények ismeretében. A győztes pályázókból álló szakértői csoport ez évtől dolgozik hazánk e két megyéjében. Munkájukat azonban az általuk kiválasztott helyi szakemberek alkotta team irányításával végzik, annak érdekében, hogy távozásuk után legyen kinek átadni a stafétabotot.

● **Tevékenységük eredményesnek ígérkezik?**

– Igen. Az említett cégek pozitívan értékelik, hogy még az EU-csatlakozás előtt – többek között – megtanulhatták a magas színvonalú, stratégiai tervek készítését, valamint a sikeres marketingmunka követelményeit. A tőlük hallott kedvező tapasztalatok ösztönöztek engem arra, hogy a lehetőséget megismertessük a kamarákkal is, amelyek képviselői a napokban megtartott tanácskozáson élénken érdeklődtek az együttműködés mikéntjéről.

N. Rácz Judit

Az „egyes” a Kölcseyben

Kétszáz négyzetméteres, modern üzletben fogadják a vendégeket. (Fotó: Gyenes Kálmán)

● **Munkatársunktól**
Évtizedeken át fodrászat működött a Széchenyi tér 3. számú épület földszintjén. A szövetséget egyes számú üzlete. Másfél éve az önkormányzat úgy döntött, jobb helye lesz itt egy pénztárnak. A fésűk és az ollók

mesterei a város különböző műhelyeiben helyezkedtek el. A régi „egyes” kollektívája ismét összeállt. A fodrász szövetséget mintegy 10 millió forintot beruházással a belvárosban, a Kölcsey utca 13-as számú házban alakította ki az új üzletet.

● **Szeged „kakukktójás” a lakásépítésben**
Zuhanórepülés - ügyeskedőkkel?

Építési kedvetlenség? Szegeden is akad ellenpélda. (Fotó: Gyenes Kálmán)

Drasztikusan, mintegy 64 százalékra zuhant vissza az építési kedv Szegeden az év első három hónapjában. Míg tavaly 236 építési engedélyt adtak ki az első negyedévben, addig az idén mindössze csak 151-et - állítja Pálfalvy Zsoltné, a KSH Csongrád Megyei Igazgatóságának munkatársa is. De elég csak végigsétálni a városban, s azonnal látni, itt is, ott is évek óta félbehagyott épületek várják a befejezést.

Úgy tűnik, vége az 1994-ben hozott kormányrendelet indukálta lakásépítési hullámnak. Aki akarta, már ki-

vette a szociálpolitikai kedvezményt. Aki kevésbé volt dörzsölt, ma már nem tud több mint egymilliót „keresni”, hiszen a kedvezménnyel épített lakásba be is kell költozni, mi több, öt évig nem lehet eladni. Ennek ellenére a lakáshirdetések jelentős részében még megtalálható a kitétel: „szocpol” már nem vehető igénybe. Nem is csoda, ha a nyereszkeskedő hirdető láttán fel sem emelik a telefonra vágynak. Így azután az ügyeskedésből elkezdett társasházak félkész lakásait nincs, aki befejezze. A két gyermek után járó egymillió kétszázezer forint ugyanis nagy pénz.

Az év első 3 hónapjában

mindössze 140 lakás épült Szegeden, ami csak egyharmada a tavaly ilyenkorinak, és közel annyi, mint három évvel ezelőtt. Úgy tűnik, a lakásépítés ismét mélypontra zuhant, legalábbis Szegeden. Országosan ugyanis a március végéig épített lakások száma nem mutat változást a tavalyi évhez képest.

A rossz évkezdést nálunk az egész építőiparra jellemző. A nagyobb vállalkozások első negyedévi termelése ugyanis csupán fele az egy évvel korábbinak. A vállalkozók a hosszú téli és a munkaellátottsági zavarokkal igyekeznek magyarázni a visszesést. A valóságban az építetők bizalmatlansága és pénztelensége is meghúzódik

a fekete-negyedév mögött. A 10-15 fős építőipari vállalkozások eredményei valamivel jobbabbak a nagyokénál, ám még így is 28 százalékkal kevesebb volt az építési-szerelési tevékenység, mint tavaly, s Csongrád megyében csupán 2,2 milliárd forintot tett ki március végéig. Érdekes, hogy ezzel ellentétben az országos adatok szerint kissé növekedett a korábbinál az építőipar teljesítménye, s jó szerével csak Csongrád megye a „kakukktójás” a statisztikákban. Reményeink sem túl biztatóak, hiszen a megkötött, ám még nem teljesített szerződések értéke alig több mint felét teszik ki az egy évvel korábbinak.

R. G.

● **Illés Lajos rockoratóriuma a Hunniálison**

Cantus Hungaricus - Szeren

A legendás Illés együttes névadója, Illés Lajos Magyar ének - Cantus Hungaricus címmel rockoratóriumot komponált, amit legközelebb június 28-án az ópusztaszeri Hunniálison hallhat a közönség a Nemzeti Történelmi Emlékpark monostordombjának szabadtéri színpadán. A Kisorosziiban élő szerző - aki lelkes felesége mellett a helyi református gyülekezet kántoraként dolgozik - két és fél éves munka után tavaly készült el különleges összeállításával, amelyben a magyar költészet legnagyobbjainak megzenésített versei szerepelnek.

Az 1100 esztendő történetét átélő dalgyűjtemény nevű művészek, Szvorák Katalin, Nagy Feró, Balogh Márton és Varga Miklós előadásában szólal meg. A Beke Sándor rendezte látványos színpadi produkcióban közreműködik az Evangélikus Ifjúsági Kórus és Énekes István koreográfus vezetésével a Lajtha László Néptáncgyűlés. Illés Lajossal darabjáról Ópusztaszeren beszélgetünk.

● **Milyen alkalomra készült a Magyar ének és mikor volt az ősbemutatója?**

– 1994-ben kezdtem el a komponálását, tavaly készül-

tem el vele, így a milicentenáriumi év alkalmából Honfoglalás Napján, augusztus 19-én mutattuk be Gödöllőn. Nem a milicentenáriumra készült, véletlen, hogy pont a jeles évfordulóra sikerült befejeznem. Nem is kifejezetten előadásra, a nagyközönségnek szántam, hanem inkább a magam szórakoztatására írtam.

● **Hogyan választotta ki az alapanyagul szolgáló verseket?**

– Hiteles emberektől olyan hiteles gondolatokat kerestem, amelyek ma is érvényesek és mindannyiunknak szólnak. Fogódkodónak szántam, biztos találnak a lábam alá. Balassi, Berzsenyi, Vörösmarty, Petőfi, Arany, Babits, Áprily, Ady, Dsida Jenő és Juhász Gyula versei kicsit meg is nyugtattak: az ország volt már a mainál rosszabb helyzetben is, mégis akadtak, akik nem engedték, hogy eltűnjön. Olyan fontos gondolatok szerepelnek ebben a zenei dolgozatban, amelyek több oldalról világítanak meg bennünket, magyarságunkat, azt, hogy milyenek vagyunk, mit csinálunk jól vagy rosszul. Egy kicsit biztatásnak is szántam magamnak: semmi nincs veszve, eljön az az idő, amikor olyan helyzetbe fogunk kerülni, amit ez a nagyon tehetséges nép megérdemel.

● **Hogyan határozta meg a Magyar ének zenei világát?**

– Ez az én zenei világom, ami sokféle dologból, hatással táplálkodik. Gyermekkoromban, amikor a zongoratanulást kezdtem, magyar zenével, Bartók és Kodály kis darabjaival találkoztam először. A népzene így elég korán belém ivódott. Később jött a rock- és a popzene. Utána egyre több klasszikus zenét is hallgattam. Ifjúkoromban úgy éreztem, csak popzene van a világban, a többi nem érdekes, de szerencsére hamar rájöttem, ez nem így van. Már lassan tíz éve református gyülekezeti kántor vagyok, így zenei világom gazdagodott a csodálatos, lélekemelő egyházi zenével is. A Cantus Hungaricus mindennek a sokféle, gyönyörűséges muzsikának az ötvöze-

te. – Ez az én zenei világom, ami sokféle dologból, hatással táplálkodik. Gyermekkoromban, amikor a zongoratanulást kezdtem, magyar zenével, Bartók és Kodály kis darabjaival találkoztam először.

A népzene így elég korán belém ivódott. Később jött a rock- és a popzene. Utána egyre több klasszikus zenét is hallgattam. Ifjúkoromban úgy éreztem, csak popzene van a világban, a többi nem érdekes, de szerencsére hamar rájöttem, ez nem így van. Már lassan tíz éve református gyülekezeti kántor vagyok, így zenei világom gazdagodott a csodálatos, lélekemelő egyházi zenével is. A Cantus Hungaricus mindennek a sokféle, gyönyörűséges muzsikának az ötvöze-

● **Hogyan fogadta a közönség?**

– Azt hiszem, nagyon jól, bár először csak csodálkoztak, hogy mi is ez. A gödöllői polgármester a bemutató előtt javasolta, hogy csak részleteket adjunk elő belőle, hiszen körülbelül 110 perces a darab, és attól félt, hosszúnak találja majd a közönség. Erre azt válaszoltam, ha hosszúnak tartják, akkor rossz. Szerencsére nemhogy elment a közönség az előadás alatt, hanem még szaporodott is.

● **Hogyan választotta ki az előadókat?**

– Nagyon sokszínű a ze-

ne, ezért a dalokhoz megfelelő specialistákat igyekeztem találni. Varga Miki például nagyon szépen énekel és mindent tud a lírai dalokról. Bizonyos számokhoz inkább Nagy Feró keménysége illett, másokhoz pedig Szvorák Kati népzenei tudása. Minden előadó egyéni szint ad a darabnak. Csodálatos dolognak tartom az ópusztaszeri emlékparkot, és nagy megtiszteltetés számomra, hogy az én darabomat is műsorra tűzték a Hunniálison. A Cantus Hungaricus koncertváltozatát már játszottuk március 14-én Budapesten is. Azt a koncertet majd augusztus 20-án körül mutatja be a televízió. A Hunniálison látható változat egy nagyon látványos, összetett színpadi produkció lesz, csodálatosan koreografált táncokkal.

● **Hogyan fogadták Kisorosziiban kántorként az ismert rockzenészt?**

– Azért hívták oda Makkai Lillát, a feleségemet lelkésznek, mert az ifjúság javasolta, hogy őt válassza meg a presbitérium, mert akkor jön vele az Illés Lajos bácsi is. Nagy szeretettel fogadtak, én pedig megpróbálom szolgálni a közösséget.

Amellett, hogy az istentiszteleteken orgonálok, hétközben a gyerekekkel is foglalkozom. Zenére és nyelvre tanítom őket.

H. Zs.

● **Ativizig-koszorú**
Dégen Imrere emlékeztek

● **Munkatársunktól**
Tegnap múlt húsz esztendeje, hogy Dégen Imre, a magyar vízügyi szolgálat kiemelkedő vezetője autóbaleset áldozata lett. Halálának évfordulóján, az Alsó-Tisza Vidéki Vízügyi Igazgatóság aulájában emlékünnepeket tartottak az egykori államtitkár tiszteletére.

Dr. Kovács Gábor, az Ativizig igazgatója bevezetőben elmondta, hogy Dégen Imrét személyesen ismerte és becsülte. Frank Szabolcs, a vízügyi igazgatóság mérnöke ünnepi beszédében összefoglalta Dégen Imre szakmérnök és egyetemi oktató életútját. Dégen Imre 1955-1975-ig volt az Országos Vízügyi Hivatal elnöke. Az államtitkár árvízveszély idején kormánybiztosként irányította a védelmi munkákat.

Dégen Imre szakmai tehetségét és rátermettségét jelzi, hogy az elsők között ismerte föl a víz gazdasági jelentőségét, valamint azt, hogy vízkészleteink korántsem kimeríthetetlenek. Nevéhez fűződik a vízgazdálkodási társaságok újratervezése, a vízügyi törvény megalkotása, s őt tekintik a szervezett környezetvédelem úttörőjének is. Eredményes munkát végzett az 1965-ös, és 1970-es árvizek elleni védekezés idején. „Munkásságát mindezt joggal lehet Vársárhelyi Pál, s a múlt század kiemelkedő vízügyi mérnökeinek tevékenységéhez hasonlítani” – mondta Frank Szabolcs.

Az ünnepség végén dr. Kovács Gábor igazgató megkoszorúzta Dégen Imre domborművét, Lapis András szobrászművész alkotását.

Túszok a pápánál

● **Vatikánváros (MTI)**

A perui elnököt és a tupa-maró gerillák hat volt túszát – a perui mezőgazdasági minisztert és 5 parlamenti képviselőt – fogadta II. János Pál pápa. Az olasz sajtó szerint Alberto Fujimori, Peru japán származású elnöke odahaza válságba jutott, s ezért jött az örök városba, hogy a többségében katolikus választóinak szellemi vezetőjénél tett zarándoklattal szerezze vissza tekintélyét.

A perui hatóságok nehéz helyzetbe hozták a katolikus egyházat azzal, hogy miközben Cipriani ayacuchói érsek gyanútlanul közvetített a túszválság békés megoldása érdekében, az ő megkerülésével, feszületbe rejtett „poloskák” készítettek elő a véres ostromot. Fujimori vélhetően panaszt tett a pápánál egyes „beosztottai” ellen, köztük is elsősorban a nagy tekintélyű Alzamora limeai érsek ellen, aki kemény szavakkal ftéli el a perui elnök tekintélyuralmi hajlamait.

A diktatóri hajlamokat ostromozó papokban talán még a gerilláknál is keményebb ellenfélre talált az elnök – vélik Rómában. Fujimorinak odahaza égt a talaj a lába alatt – emlékeztet a látogatás kapcsán az olasz sajtó.